

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

14 november 1996

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
STADSVERNIEUWING EN HUISVESTING

Interpellatie van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de op- en inrichting van woonwagenterreinen in het kader van de realisatie van het recht op wonen voor alle bevolkingscategorieën

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de werking van het Sociaal Impulsfonds
Met redenen omklede motie

Interpellatie van de heer Filip Dewinter aan de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de wettelijkheid en de opportuniteit van gemeentelijke belastingreglementen op rendez-voushuizen en barpersoneel

Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting

Maandag 14 november 1996

VOORZITTER : De heer Georges Cardoen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.42 uur.*

Interpellatie van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de op- en inrichting van woonwagenterreinen in het kader van de realisatie van het recht op wonen voor alle bevolkingscategorieën

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Heeren tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de op- en inrichting van woonwagenterreinen in het kader van de realisatie van het recht op wonen voor alle bevolkingscategorieën.

Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijn interpellatie is ingegeven door een discussie die we omtrent de woonwagenproblematiek hebben gevoerd in de commissie voor Welzijn en Gezondheid met minister Martens. De problematiek van woonwagenterreinen en hun bewoners heeft naast het luik welzijn en ruimtelijke ordening, duidelijk ook met het luik huisvesting te maken, en meer bepaald met het recht op wonen. Vandaag heeft 60 percent van de 980 Vlaamse woonwagengezinnen een illegale standplaats. Er zijn met andere woorden een 375 illegale standplaatsen in Vlaanderen. Bovendien zijn er zo'n vijf- tot zeshonderd plaatsen tekort. Gemeenten die in het verleden een woonwagenbeleid ontwikkelden, zijn nu het slachtoffer van hun eigen inspanningen. Hun beleid zorgde immers voor een aanzuigeffect op woonwagenbewoners in andere gemeenten. In de voorbije tien jaar investeerde het departement Welzijn 143 miljoen frank in terreinen. Vandaag blijkt dit onvoldoende. De vraag overstijgt duidelijk het aanbod. Er is niet alleen de vraag naar residentiële terreinen, maar

ook naar doortrek- en pleisterterreinen, zoals die in het jargon genoemd worden.

Tijdens een bezoek aan de terreinen in mijn provincie heb ik eigenlijk moeten erkennen dat veel mensen op mensonterende wijze gehuisvest zijn. Gelukkig heb ik ook zeer goed aangelegde en uitgeruste terreinen gezien. Los van de traditie en de keuze die de woonwagenbewoner heeft gemaakt, gaat het mij voornamelijk om het principiële recht op wonen. Ik verwijs naar een beleidsbrief uit 1994, dus van uw voorganger. Daarin stond duidelijk dat elke ingezetene het recht op wonen heeft. Een woonwagenbewoner staat vandaag, omwille van zijn woonkeuze, voor een wel erg beperkte keuze. Huisvesting wordt in diverse dossiers vaak als hefboom gebruikt. Toch heeft huisvesting bij deze mensen rechtstreeks te maken met een aantal andere problemen waarmee zij geconfronteerd worden, zoals onderwijs en cultuur. Deze problemen ressorteren echter onder de bevoegdheid van Welzijn, dus wil ik me hier beperken tot de huisvestingsproblematiek.

Als ik de grondreserves van de sociale huisvestingsmaatschappijen in Vlaanderen analyseer, vraag ik me af in welke mate een fractie van die gronden zou kunnen worden gebruikt voor de aanleg van woonwagenterreinen. Ik refereer naar een stand van zaken van 31 december 1995. Daaruit blijkt dat er een voorraad bestaat van 482 hectare eigendom. In de huursector gaat het zelfs om 1284 hectare. Het gebruik van deze terreinen veronderstelt natuurlijk ook een bepaalde financiering van de aanleg en de uitrusting, vanuit de kredieten voor Huisvesting. Dat maakt een aanpassing of afwijking van artikel 80 noodzakelijk. Anderzijds bestaat er vandaag een reglementering over de verwerving van woonwagenterreinen, waarop sociale huisvestingsmaatschappijen jammer genoeg geen aanspraak kunnen maken. Minister Martens heeft op het probleem geanticipeerd door te poneren dat er een wijziging van dat besluit zou kunnen komen.

Heeren

Een aantal maanden geleden heeft in Aalst een pilootproject plaatsgevonden, met medewerking van een sociale huisvestingsmaatschappij, en de heer Quintelier. Deze laatste heeft daar baanbrekend werk verricht. Jammer genoeg is dat project afgesprongen op communicatiestoornissen met de gemeenten.

Aan de minister vraag ik welke maatregelen hij als minister van Huisvesting wil nemen om dat recht op wonen ook voor woonwagenbewoners te kunnen garanderen, ervan uitgaande dat het recht op wonen ook voor hen geldt en dat het hier gaat om een minimale financiële inspanning.

Ten tweede, is er over de woonsituatie van deze mensen overleg tussen de betrokkenen van welzijn, ruimtelijke ordening en huisvesting binnen de Vlaamse regering? Welke resultaten heeft dat opgeleverd, of, waarom heeft het geen resultaten opgeleverd? Is de minister geen vragende partij voor een dergelijk overleg, en met welke initiatieven zou een dergelijk overleg kunnen worden aangevat?

Ten derde, is het niet mogelijk om een deel van de momenteel beschikbare gronden te gebruiken voor de aanleg en uitrusting van woonwagenterreinen? Zijn er al initiatieven, buiten dat pilootproject in Aalst? Als dat zo is, had ik dat graag vernomen. Wilt u, ten slotte, deze initiatieven aanmoedigen, en, zo ja, welke middelen bent u bereid daarvoor ter beschikking te stellen?

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : We zijn allemaal vertrouwd met het rondschrijven aan de diverse gemeenten en de initiatieven die terzake genomen worden. Iedereen is begaan met deze problematiek. Ik wilde graag van de minister weten of er ook over alle problemen kan worden gesproken. Uit een televisieprogramma over een terrein in Kapellen heb ik een aantal positieve reacties genoteerd. In andere uitzendingen heb ik een aantal negatieve klanken gehoord. We hebben ook zelf allemaal ervaringen op dit punt. Mijn vraag is of ook de neveneffecten geïnventariseerd zijn, en of de minister daarover kan uitweiden?

De voorzitter : Ik wil zelf graag weten of in deze materie het medezeggenschap van de burgemeester en het college of de gemeenteraad speelt. Af en toe ziet men in steeds dezelfde gemeenten dergelij-

ke woonwagenbewoners opduiken. Het verblijf is dan wettelijk aan een bepaalde duur van 24 uur gebonden. Ik zie de burgemeester van Tienen knikken. Ook ik heb de televisie-uitzending gezien. Vanuit mijn opvattingen sta ik positief tegenover deze mensen. Ik denk immers dat eenieder recht heeft op wonen, en dat op de manier die hij zelf kiest. Het inkomen speelt in dit alles trouwens een bepalende rol. Mijn vraag is of we geen overleg moeten organiseren met het federaal niveau, met name over de instandhouding en een betere organisatie van deze terreinen.

De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Zelf ben ik uit de streek van Aalst afkomstig, en ben ik zodoende al meermaals met deze problematiek geconfronteerd. Uit artikels heb ik geleerd dat deze mensen niet zelden van de ene plaats naar de andere gejaagd en door sommige burgemeesters zelfs verjaagd worden. Zou het derhalve niet aangewezen zijn om op sommige plaatsen uitgeruste terreinen ter beschikking te stellen om deze mensen op een degelijke manier op te vangen?

De voorzitter : De heer Kenzeler heeft het woord.

De heer André Kenzeler : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik kan me best voorstellen dat er voor deze groep van mensen problemen zijn. Toch moeten we een duidelijk onderscheid maken tussen echte woonwagenbewoners en mensen die bijvoorbeeld van kermis naar kermis trekken. De eerste groep heeft de keuze gemaakt om in een woonwagen te wonen. Dit schept problemen inzake ruimtelijke ordening. Het lijkt me dus wel aangewezen om die mensen ergens te groeperen. In mijn gemeente word ik vooral geconfronteerd met de tweede groep. Daarom hebben we ook een school voor de kinderen van deze mensen. De gemeente heeft terzake een initiatief genomen, samen met de betrokken dienst van de provincie Limburg. Met behulp van een beperkt aantal toelagen zijn we erin geslaagd om dat project te realiseren.

Ik wil er wel op wijzen dat men dit zeer streng in de hand moet houden. Anders loopt men het gevaar om met problemen te worden geconfronteerd. Verschillende instanties zijn hier immers bij betrokken : de politie, de gemeente en de provincie. De begunstigden kunnen hier soms misbruik van maken. Zo is het al gebeurd dat mensen beweerden foorreiziger te zijn – om zo extra voordelen te krijgen – terwijl ze dat in feite niet waren. Met deze groep van mensen hebben we het boven-

Kenzeler

dien niet altijd gemakkelijk. Ik zal hier niet verder over uitweiden.

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Mijnheer de voorzitter, deze interpellatie heeft natuurlijk te maken met het principiële recht op wonen, maar een woonwagen wordt eigenlijk niet gecatalogeerd als woning. Als minister van Huisvesting ben ik eigenlijk niet bevoegd voor deze materie. Deze interpellatie behoort tot de bevoegdheid van de minister van Welzijn, de heer Martens. Het gaat hier gedeeltelijk om het onthaal en de integratie van inwijkelingen. Ik ben ervan overtuigd dat minister Martens dit volledig tot zijn bevoegdheid rekent. Alle financiële middelen die in dit verband werden vrijgemaakt, zijn ook ingeschreven in de begroting van minister Martens. Ik verwijs naar het Programma 41.70 en de basisallocatie 63.01, waar een bedrag van 19,9 miljoen frank is ingeschreven. In dit besluit wordt ook zeer duidelijk vermeld dat dit bedrag bestemd is voor de provincies, de gemeenten en de OCMW's. Die kunnen subsidies krijgen voor het verwerven, inrichten of uitbreiden van woonwagenterreinen.

Voor verdere informatie stel ik voor zich te richten tot minister Martens. Ik wil natuurlijk ook zelf, binnen de sector van de huisvesting, bij mijn beslissingen steeds rekening houden met de noden van deze mensen. Op dit moment is er al informeel overleg geweest tussen mij en minister Martens. Ik zal hem voorstellen om dit overleg in de toekomst iets formeler aan te pakken.

Er wordt zeer veel gepraat over deze materie. Ik ken echter slechts één aanvraag – in Aalst – waarbij de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij is betrokken. De stad Aalst heeft toen een negatief advies uitgebracht. Ik wil dus wel met reservegronden werken en eventuele aanvragen op hun verdiensten onderzoeken. Dit moet echter gebeuren via een erkende vennootschap, en zoals in Aalst tegen het advies van de stad in. Op deze manier kan ik natuurlijk geen resultaten bereiken. Het is dan ook logisch dat er geen aanvragen tot subsidiëring binnenkomen.

Ik herhaal dat ik geen initiatieven kan nemen die tot de bevoegdheid van minister Martens behoren. Evenmin kan ik garanderen dat een aantal erkende vennootschappen worden gesubsidieerd op basis van die kredieten. Dit is niet voorzien in het besluit. Hiervoor is een wijziging van het besluit

nodig. Ook dit behoort tot de bevoegdheid van minister Martens. Ten slotte wil ik ook de heer Vermeiren voor zijn vragen doorverwijzen naar mijn collega van Welzijn.

De voorzitter : Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren : In mijn inleiding heb ik gesteld dat ik deze interpellatie heb ingediend naar aanleiding van een gesprek in de commissie voor Welzijn en Gezondheid over de woonwagenproblematiek. Minister Martens zei toen dat er tussen u beiden een discussie was geweest over de bevoegdheidsverdeling terzake.

Minister Leo Peeters : Ik betwist de bevoegdheid van minister Martens op geen enkele manier.

Mevrouw Veerle Heeren : Mijn vraag handelt specifiek over de infrastructuur van de terreinen.

Minister Leo Peeters : Ik verwijs naar artikel 1. Hieruit blijkt duidelijk dat dit behoort tot de bevoegdheid van minister Martens.

Mevrouw Veerle Heeren : Met mijn interpellatie vraag ik u ook hoe de betrokkenheid van bouwmaatschappijen kan worden gestimuleerd. Ik ben ook op de hoogte van het besluit van 1989. Welke mogelijkheden zijn er echter binnen het huidige artikel 80 van de Huisvestingscode ?

Minister Leo Peeters : Ik herhaal dat deze specifieke materie behoort tot de bevoegdheid van minister Martens. Op voorwaarde dat er concrete aanvragen komen, kan ik natuurlijk wel bepaalde initiatieven nemen. Ik kan overleg plegen met de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij om een aantal bestaande reservegronden ter beschikking te stellen. Ik ben echter niet bevoegd om die terreinen daarvoor te laten inrichten. Hiervoor zal men gebruik moeten maken van de voorziene kredieten in het budget van minister Martens.

Mevrouw Veerle Heeren : Als ik het wat eenvoudig mag uitdrukken : dat budget van 19,6 miljoen frank zou moeten worden overgeheveld naar Huisvesting, en dan kan het worden verhoogd.

Minister Leo Peeters : We hebben hier te maken met de Bijzondere Wet, waarin wordt bepaald dat dit de bevoegdheid is van de minister van Welzijn. U zult dus iets meer moeten doen dan de kredieten overhevelen, u zult tegelijkertijd de bevoegdheden moeten overhevelen. Ik weet niet of minister Martens hier voorstander van is.

Mevrouw Veerle Heeren : We hebben hierover gepraat in de commissie voor Welzijn. Uit die discussie had ik opgemaakt dat de heer Martens er zich zou over verheugen mochten er mogelijkheden bestaan binnen de sociale huisvestingsmaatschappijen, net zoals ik had begrepen dat er overleg had plaatsgevonden : dat bleek althans uit het verslag van deze vergadering. Ik zal dit verslag echter nog eens lezen.

Minister Leo Peeters : Goed, maar dan moet u wel concrete initiatieven aanwijzen.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, ik wil dit pragmatisch benaderen. Vanuit deze benadering heb ik steeds de indruk dat men, om het even waar dit onderwerp wordt aangesneden, beaamt dat er iets moet gebeuren, om vervolgens te verwijzen naar een andere instantie. Ook vandaag heb ik dat gevoel : de CVP-fractie stelt aan een minister, die niet onmiddellijk bevoegd is, de vraag waarom hij dit niet oplost.

Van één zaak zijn we allemaal overtuigd : aan de bestaande toestand moet worden verholpen. Er moeten initiatieven worden genomen en er moet een betere reglementering worden opgesteld. Als ik naar de minister luister, vrees ik dat hij gelijk heeft : omwille van duizend-en-één redenen moeten we niet al te veel initiatieven verwachten. Er zijn immers redenen inzake ruimtelijke ordening, neveneffecten en zovele andere.

Dit is echter duidelijk een dossier waaromtrent, gezien de neveneffecten, de bevoegde gewestelijke overheid naar oplossingen moet zoeken in samenwerking met de federale overheid. Hoewel ik weet dat dit niet gemakkelijk is, pleit ik dus voor een overleg tussen de diverse bevoegde ministers, waarvan men daarna dan de oplossingen aan ons voorlegt. We hebben de laatste weken brieven gekregen vanuit het provinciale niveau. Persoonlijk verwacht ik daarvan – helaas, misschien – geen heil : de zoektocht naar degelijke oplossingen moet op een hoger niveau plaatsvinden. Nu blijft men het probleem echter doorschuiven.

Ik begrijp het dilemma van de minister. Men moet oplossingen zoeken op een ander niveau. Er is immers sprake van nog andere bevoegdheden, zoals ruimtelijke ordening. Minister Martens kan wel verklaren dat minister Peeters een beroep kan doen op de huisvestingsmaatschappijen, dat hij over kredieten en misschien ook over gronden

beschikt. Minister Baldewijns moet daar dan echter vanuit het standpunt van ruimtelijke ordening wellicht tegen ingaan.

Dan is er ook nog de problematiek van welzijn en van de toekomstige werkingskosten. Het gaat immers niet alleen over onwil : veel steden en gemeenten moeten immers, zelfs als ze bereid zijn, rekening houden met de desbetreffende werkingskosten. Dat alles moet dus op een hoger niveau worden besproken en gereguleerd, opdat men tot menswaardige oplossingen komt die ook de gemeenten ten goede komen. Helaas moet ik de beschrijving van de huidige toestand die door de heer De Loor werd gegeven beamen : men jaagt deze mensen van de ene burgemeester naar de andere. Dat is menonwaardig.

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Een aantal initiatieven kunnen worden genomen, maar dan moet het duidelijk zijn dat dit op initiatief en onder leiding van de bevoegde minister dient te gebeuren. Dit moet worden gerespecteerd. Het heeft geen zin in detail te treden, maar een bijkomend probleem is dat welzijn een gemeenschapsbevoegdheid is, terwijl ik dit zou moeten overnemen binnen mijn gewestbevoegdheid inzake huisvesting. Dit is wellicht de beste illustratie van het feit dat, hoewel ik van goede wil ben, ik terzake niet bevoegd ben. Het is zelfs onmogelijk dit over te hevelen, daar je dan resoluut in aanvaring komt met de bepalingen van de staatshervorming.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer John Taylor tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de werking van het Sociaal Impulsfonds

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Taylor tot de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de werking van het Sociaal Impulsfonds.

De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, het voeren van

Taylor

een stedelijk beleid is terecht één van de belangrijkste prioriteiten van deze regering. In het kader van dit te voeren stedelijk beleid is de oprichting van een Sociaal Impulsfonds tot op heden één van de belangrijkste initiatieven die door deze regering werden genomen.

Ik wil een aantal vragen stellen over de werking ervan. Ik weet dat dit uitvoerig aan bod is gekomen tijdens de begrotingsbespreking voor het jaar 1997, waarbij ik echter tot mijn spijt niet aanwezig kon zijn. Mijn interpellatieverzoek dateert van 10 oktober. Het wordt nu meer dan een maand later behandeld.

De voorzitter : Mijnheer Taylor, mag ik u even onderbreken ? Wij hadden uw interpellatieverzoek ontvangen. Uw interpellatie had normaal gezien aan de begrotingsbespreking moeten worden gekoppeld, maar op dat ogenblik was u niet vrij. Dat was de reden voor de vertraging.

De heer John Taylor : Het verheugt me dan ook dat ik nu de kans krijg in te gaan op dit beleidsaspect dat voor de regering en de meerderheid zo belangrijk is. Ik wil me echter verontschuldigen indien hetgeen ik hier vandaag naar voren wil brengen reeds aan bod is gekomen tijdens de begrotingsbespreking.

De voornaamste bedoeling van het Sociaal Impulsfonds is het meewerken aan het herstel van de stedelijke kernen in Vlaanderen. Om een maximaal effect te bewerkstelligen en het grootste deel van de middelen te concentreren op die plaatsen waar de problemen het grootst zijn, hebben we naar aanleiding van de bespreking van de beleidsbrief een belangrijke discussie gevoerd over de bedoeling en de aanwending van dit fonds. Dit heeft geleid tot het bepalen van een tiental criteria op basis van dewelke aan een aantal steden en gemeenten het statuut van SIF-Plus-gemeente werd verleend. Tevens werden in het decreet op het Sociaal Impulsfonds en de daaruit volgende uitvoeringsbesluiten een aantal regels vastgelegd, volgens dewelke de opstelling van de voorziene beleidsplannen dient te worden uitgewerkt.

De conclusie van het debat was dat de samenwerking tussen de gemeenten en de OCMW's, alsook de participatie van de lokale actoren, daarbij essentieel is, zowel voor de SIF-Plus-gemeenten als voor andere gemeenten. In het kader van deze vernieuwde problematiek is dat niet onbelangrijk, vooral als men in een bepaald verslag van de

Vlaamse regering stelt dat dit alles leidt tot een nieuwe bestuurscultuur. In vele gemeenten was de samenwerking tussen de gemeente en het OCMW immers steeds een teer punt. Om die reden vind ik het belangrijk de minister een aantal vragen te stellen.

Begeleidt de regering, of uw diensten, of uzelf, de 28 zogenaamde SIF-Plus-gemeenten bij het opstellen van een beleidsplan ? Alle gemeenten moeten een dergelijk plan opstellen, maar met het oog op het verkrijgen van bijkomende middelen lijken me deze beleidsplannen extra belangrijk voor SIF-Plus-gemeenten. Uit het regeringsverslag blijkt trouwens dat de regering de beleidsplannen van een aantal steden reeds heeft goedgekeurd. Deze plannen verschillen naargelang de gemeente. Dat lijkt me terecht : naargelang de plaatselijke situaties zullen andere klemtonen worden gelegd. Vindt er begeleiding plaats ? Op welke manier gebeurt dat ? Gebeurt dit zowel ten opzichte van de gemeenten als ten opzichte van het OCMW ? Bij een eerste, oppervlakkige kennisname van de gegevens over Gent en Leuven krijg ik een zeer positieve indruk, ook omdat ik vaststel dat in die twee gemeenten zeer verschillende klemtonen worden gelegd.

Ik had ook een vraag in verband met de samenwerking tussen de gemeenten en de OCMW's. Heeft u daar ervaringen mee ? Geeft dit aanleiding tot conflicten op plaatselijk vlak waardoor de opstelling van beleidsnormen achterstand oploopt ?

Hoe zit het met die 28 andere gemeenten ? Men kan deze vraag beperken tot de SIF-Plus-gemeenten, maar ook alle andere gemeenten zijn betrokken partij. Zal dit leiden tot de nieuwe bestuurscultuur waarover u spreekt in de regeringsbeslissing van 24 oktober ?

Hoe ervaren de OCMW's de incorporatie van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn in het Sociaal Impulsfonds ? Ik denk dan aan de niet-SIF-gemeenten en de gewone SIF-gemeenten. Leidt dit tot extra spanningen ? Ik denk dat dit het ontstaan van een extra dynamiek tot gevolg moet hebben, ook bij de andere gemeenten. Heeft u daarover al iets opgevangen ? Denkt u dat u dit zal kunnen begeleiden of dat u daar zelf iets aan zult kunnen doen ?

Hoe verloopt de goedkeuring van de beleidsplannen zelf ? We hebben kennis genomen van het feit dat er twee goedgekeurd zijn. Hoe zit het met de andere en welke criteria worden in de praktijk gehanteerd om de kwaliteit en de werkbaarheid

Taylor

van deze beleidsplannen te beoordelen ? Ik weet niet meer of u dit vroeger al verduidelijkt heeft. Dit is volgens mij niet zo.

Op welke manier waakt de minister over de participatie van de lokale actoren ? We hebben een gemeente en een OCMW, maar de regering en het parlement hebben geopteerd voor een betrokkenheid van de plaatselijke actoren. Hoe zit het daarmee ? Wij horen immers kritiek van de oppositie op gemeentelijk vlak. Het is natuurlijk logisch dat we van vanuit de oppositie kritische geluiden horen, welke deze meerderheid of oppositie ook is. Hierover wil ik niet oordelen, maar de kritiek van de oppositie bevat natuurlijk zowel waarheden als onwaarheden.

Mijn vraag is dus : hoe waakt de minister erover dat de inspraak van de lokale actoren bij het opstellen van de beleidsnormen werkelijk aan bod komt. Heeft de minister zicht op de samenstelling van deze stuurgroepen ? Kan de minister bevestigen of in de geselecteerde gemeenten alle relevante actoren in de stuurgroep opgenomen zijn ? Dit is zeker belangrijk in de SIF-Plus-gemeenten, maar ook in de andere gemeenten. Wordt er nagegaan in hoeverre dit het geval is voor het beleidsplan wordt goedgekeurd ? Ik stel vast dat hieraan in de regeringsbeslissing van 24 oktober herinnerd wordt. Ik vraag mij af wat u bedoelt met herinneren. Ik kan mij voorstellen dat dit voor de eerste beleidsplannen niet zo eenvoudig was. Ik geloof dat u dit ook heeft verduidelijkt.

Hoe gaat men er volgend jaar voor zorgen dat dit wordt geoptimaliseerd ? Zal de minister optreden als hij merkt dat hier in het totaal geen rekening mee gehouden wordt ? Men kan immers toch niet zeggen dat wat men doet voor de participatie van de lokale actoren ernstig is. Mijnheer de minister, zijn u reeds gevallen bekend ? Hoe zit het eigenlijk – Gent en Leuven buiten beschouwing gelaten – met de verdere evolutie van deze zaak ?

Mijn vijfde vraag is misschien wat achterhaald. Deze vraag is gebaseerd op wat ik las in verband met de houding tegenover de belasting op de leegstand in Antwerpen. Ik vind dat u daar heel terecht opgetreden bent. Antwerpen is de stad bij uitstek die zal genieten van het SIF – en terecht. Ik vind het echter zeer cynisch dat Antwerpen – als grootstad – als enige tegen een Vlaamse belasting protesteert. Ik ben heel blij dat u daar op een kordate manier tegen hebt gereageerd. Dit is positief.

Mijn vraag is algemeen. Alle gemeenten moesten een inventaris van de leegstand aan de Vlaamse administratie overmaken. We zijn nu anderhalve maand verder. Mijnheer de minister, heeft u vandaag concrete gegevens over – bijvoorbeeld – hoeveel gemeenten nog niet voldaan hebben aan deze vraag ? Het is belangrijk, omdat het gelijkheidsbeginsel wil dat elke burger op een gelijke manier behandeld wordt. Het mag niet van belang zijn of men in gemeente x of y woont. Elke gemeente moet deze belasting op een gelijke manier heffen.

Volgens mij zal dit één van de moeilijkheden zijn, want het doorgeven aan de Vlaamse administratie van wat zij aan leegstand hebben staan, kan al subjectief zijn. Het is uiteindelijk toch een vorm van belasting. We moeten er dus over waken dat iedereen op een gelijke manier onderworpen wordt aan die belasting. Hoe verloopt anderzijds de medewerking van de Vlaamse gemeenten anderhalve maand nadat zij aan uw vraag moeten hebben voldaan ? Kunt u daar gegevens over verstrekken ?

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Mijnheer de voorzitter, ik denk dat de heer Taylor terecht heeft opgemerkt dat we veel van de vragen die hij stelt hebben kunnen beantwoorden tijdens de begrotingsdiscussie. De discussie over het Sociaal Impulsfonds heeft toen veel tijd in beslag genomen. Ik heb dat ook aanvoeld als een zeer goede discussie. Ik wil voor hem een aantal zaken – aangezien hij enkele aanvullende gegevens vraagt – opnieuw verklaren.

Laat ik beginnen met wat hij vraagt over de begeleiding van de geselecteerde SIF-Plus-gemeenten. Wij doen inderdaad aan begeleiding, op een vrij arbeidsintensieve manier, omdat er twee ministers bevoegd zijn voor deze materie. We doen dit samen met minister Martens en met onze kabinetmedewerkers.

Wij nodigen die besturen uit. Wij hebben al een aantal gesprekken met hen gehad. Dat zijn er natuurlijk heel wat – een dertigtal op één week tijd. In vrij veel van de gevallen probeer ik persoonlijk aanwezig te zijn om deze discussie nauwgezet te volgen. Minister Martens woont die ook bij voor wat het OCMW betreft. We doen dit vrij regelmatig.

We hebben een eerste inleidend gesprek gehad over de bedoeling en de situering van het geheel. Op dit ogenblik zijn we bezig met diegenen die ofwel definitief de convenant aan het afronden zijn, ofwel diegenen die nog in een voorbereidende

Peeters

fase zitten. In feite zijn elk van deze besturen al meerdere malen met ons in gesprek geweest. Wij hebben bovendien een aantal informatiedagen georganiseerd. Dat waren twee rondes in iedere provincie. Er werden speciale vormingscursussen opgezet onder leiding van professor Baert en zijn medewerkers.

Ik denk dat er vrij goede informatie gegeven is inzake de toepassing van dit decreet en het Sociaal Impulsfonds door middel van de ter beschikking gestelde brochures. Ik denk dat er op vrij korte tijd hard is gewerkt en dat – zeker wat de SIF-Plus-gemeenten betreft – men dit inderdaad aanvoelt als een zeer goede begeleiding.

Deze begeleiding was ook noodzakelijk omdat men vroeger de methodiek van het VFIK had waarbij we bijna alleen in de sociale sector bezig waren. We willen daar nu een beetje van afstappen en investeringen doen in de harde sectoren. Dat is een mentaliteitswijziging die we ook daar moeten aanbrengen. We hebben ons nogal geconcentreerd op dit domein.

Alle mogelijke documenten met betrekking tot de SIF-Plus-gemeenten worden voorgelegd vanuit de bevoegde diensten. Sinds 1 september is er een aparte administratieve cel opgericht om het stedelijk beleid op te volgen. Hiervoor zijn geen nieuwe mensen aangeworven, maar deze dienst is samengesteld door middel van mutaties. Deze cel is operationeel, werkt en verzorgt mee de ganse begeleiding.

In tegenstelling tot vroeger waar men projectmatig werkte, proberen we nu eerder begeleiding te geven aan de besturen. We proberen vooral te werken aan de meerjarenplanning. Dat is het verschil voor de cel, die vroeger de projecten bijna om de drie of om de zes maanden moest gaan beoordelen, waardoor men heel veel administratief werk kreeg. We kiezen nu eerder voor de begeleiding en de beoordeling op een langere termijn. Ik denk dus wel dat er voldoende begeleiding is.

Wat de niet-SIF-Plus-gemeenten betreft – de gemeenten waar men niet onmiddellijk tot een verhoging overgaat – willen we ook daar naar een modelconvenant gaan. Ik zou dit graag zeer eenvoudig houden voor deze gemeenten. Wij – de beide ministers – vinden het belangrijk de discussie op lokaal niveau op gang te brengen en de lange-termijnvisie te laten doordringen. Waarom is dit zo belangrijk? Deze problematiek moet lokaal wor-

den benaderd omdat de criteria of de gemeenten na een paar jaar kunnen wijzigen. De gemeenten moeten worden voorbereid op eventueel extra middelen.

De heer Etienne Van Vaerenbergh : Mijnheer de minister, wat bedoelt u met de modelconvenant?

Minister Leo Peeters : De modelconvenant is een vrij eenvoudige convenant die we ter beschikking zouden stellen. We zouden een kader bieden waarbinnen de lokale besturen kunnen discussiëren. Zo kunnen ze hun beleidsconvenant voor 1997-1999 min of meer bepalen.

We willen daarmee een totaal verschillende benadering voor elke kleinere gemeente vermijden. Ook al is het nog niet verplicht de convenant op te maken voor de niet-SIF-Plus-gemeenten, toch zijn er al een aantal besturen mee bezig. De ene gemeente werkt op een ernstige manier terwijl in andere gemeentes niets beweegt. Daar willen we iets aan doen.

Dan is er ook de differentiatie tussen de gemeenten. We willen rekening houden met de problematiek van de steden en de gemeenten. Eind volgend jaar maken we een eerste evaluatie. In ons rapport aan de regering zullen we naast de verschillpunten ook algemene conclusies formuleren.

De samenwerking tussen de OCMW's en de gemeenten kwam uitvoerig aan bod tijdens het begrotingsdebat. Vooral de OCMW's stonden weigerachtig tegenover die samenwerking. Ze vreesden te worden opgeslorpt door de gemeente- of stadsbesturen. Nochtans geeft deze benadering meer mogelijkheden aan de OCMW's omdat ze worden betrokken bij de besluitvorming. De gemeenteraad kan het beleidsplan pas goedkeuren wanneer dat in de OCMW-raad gebeurde. Die samenspraak vormt de noodzakelijke voorwaarde voor een eenvormig beleid.

Dit hangt uiteraard mede af van de persoonlijkheden die moeten samenwerken. Men ziet vaak grote verschillen tussen een OCMW-voorzitter en een burgemeester, en zulks kan wrijvingen veroorzaken. Iedereen moet realistisch genoeg blijven om in te zien dat de lokale besturen moeten overleggen en samenwerken. De eerste ervaringen zijn volgens mij vrij positief.

Hoe verloopt de hele procedure voor de goedkeuring van de beleidsplannen? In de eerste plaats wordt een lokale stuurgroep opgericht. Die moet voorstellen formuleren die naar de OCMW-raad

Peeters

gaan. Na de goedkeuring in die raad én in de gemeenteraad, gaan de voorstellen naar de bevoegde administratie. Die moet de voorstellen in een zeer korte periode beoordelen.

We zijn verder verplicht het advies van de Inspectie van Financiën in te winnen over elke convenant. Uiteindelijk moet de regering – na het advies van de minister van Begroting – een definitieve beslissing nemen. Op dit moment zijn er inderdaad twee convenanten goedgekeurd door de regering, de convenanten van Leuven en Gent. Een aantal andere zijn in behandeling. Het is alleszins de bedoeling voor het eind van dit jaar de convenanten van de verschillende SIF-plus-gemeenten goed te keuren. We willen de meerjarenplannen 1997-1999 goedgekeurd zien tegen uiterlijk maart 1997. Dat is onze timing.

U stelde een terechte vraag over de betrokkenheid van de lokale actoren. Op vraag van de heer Vandendriessche heb ik een volledig overzicht laten maken van die betrokkenheid bij het afsluiten van een convenant. Dit overzicht lijkt me vrij goed. Waarom hebben we dit opgenomen in de beslissing van de regering? We hadden slechts een heel korte periode om de convenant af te sluiten. Na de goedkeuring van het decreet restte ons slechts één maand om de convenant voor te bereiden. Ook de formele goedkeuringstermijnen van OCMW en gemeentebestuur nemen een aantal dagen in beslag. Dit is dus vrij snel gegaan. Voor de meerjarige convenant willen we nauwere betrokkenheid van de lokale actoren in de stuurgroep. Om dit te bevorderen kan men rond een aantal thema's in kleinere werkgroepen discussiëren. Dat moet van gemeente tot gemeente worden bekeken. Om een dergelijk plan uit te werken moet het worden gedragen door een zo groot mogelijke basis, rekening houdend met de bestuurbaarheid. Een teveel aan actoren leidt tot vertraging. We rekenen daarvoor op de wijsheid van de lokale besturen.

U stelde ook een vraag over de 28 gemeenten en wie de SIF-middelen zou willen overdragen. Voor 1996 zijn er zes gemeenten die de bedoeling hebben over te dragen. Dat zijn voornamelijk gemeenten die niet onmiddellijk de mogelijkheden en de ervaring voorhanden hebben om deze nieuwe werkwijze toe te passen. Ze stellen voor om een iets langere termijn in acht te nemen. In de meeste van deze gevallen gaat het om kleinere steden of gemeenten. Zij kunnen deze middelen best doorschuiven naar de periode 1997-1999. Op zichzelf is het dus niet slecht dat ze enkele bijkomende maan-

den uittrekken om het terrein te onderzoeken, en om te bepalen hoe ze zullen optreden.

U hebt ook gevraagd of in bepaalde gevallen de minister zal optreden. Ik denk dat wij optreden waar dat moet. Er werd een wijziging aangebracht in de convenant met Gent. Dat gebeurde na een bespreking met de stad, maar ook na een gesprek binnen de regering zelf. Gent had voorgesteld om een gedeelte van de gelden ook te gebruiken voor schoolgebouwen. Het ging om een bedrag van ongeveer 40 miljoen frank. We hebben hen gezegd dat er andere middelen voorhanden zijn om dergelijke schoolgebouwen te laten renoveren. Ik laat hier in het midden of men dat al dan niet kan aanvaarden.

Wij waren van oordeel dat dit voor de convenant van 1996 niet aangewezen was. Men kan daarover van mening verschillen, want het opknappen en moderniseren van een welbepaald schoolgebouw, dat gelegen is in een eerder achtergestelde en vervallen buurt, kan een goede hefboom vormen om het wijkleven nieuw leven in te blazen. Toch waren we van oordeel dat in een eerste fase het niet aangewezen was om de kredieten van het Sociaal Impulsfonds daarvoor te gebruiken.

We zijn ook opgetreden ten aanzien van het stadsbestuur van Antwerpen. De kredieten werden er verdeeld tussen het OCMW en het stadsbestuur. Op zichzelf volstaat die verdeelsleutel niet. We hebben aangedrongen op een meer inhoudelijke discussie en die is nu aan de gang. Dat is ook in Gent het geval. Ik wil hier toch benadrukken dat het de goede richting uitgaat. Men voelt aan dat het beleid daarop wil toezien, en desnoods wil optreden. Daarom kan er wellicht wat meer dan toch nu toe het geval is geweest.

Ik wil het nu hebben over de heffingen op leegstand. Ik heb beloofd om in het verslag dat de begroting begeleidt een volledig overzicht te geven van alle gemeentebesturen die al een beslissing hebben genomen. Ik wil benadrukken dat die lijst nog niet volledig is. Een aantal gemeentebesturen opteren ervoor om pas in december te beslissen, op het ogenblik dat de begroting – en ook de meeste belastingreglementen – worden besproken.

Voor alle gemeenten geldt overigens de meldingsplicht inzake leegstand.

De heer John Taylor : Respecteren alle gemeenten dat ook? Kunnen we daarvan een overzicht krijgen?

Minister Leo Peeters : Het zou kunnen dat bepaalde gemeenten dat niet hebben gedaan. Dat zal blijken uit het overzicht dat bij de begroting zal worden gevoegd.

De heer John Taylor : Dat lijkt me belangrijk. Antwerpen heeft gereageerd. Maar het is niet uitgesloten dat andere gemeenten dat niet hebben gedaan.

Minister Leo Peeters : Iedereen moet deze meldingsplicht naleven. Het decreet is goedgekeurd, de belastingheffing moet dus worden gerespecteerd. Ik ben er natuurlijk niet bij aanwezig als de aanslagbiljetten worden ingevuld. Maar een aantal van die aanslagbiljetten zullen in november en december worden verstuurd. Ik zal alleszins controleren of deze lijst volledig is, dan wel of hij nog moet worden aangepast in het licht van uw vraag.

De voorzitter : Maar als men niet meldt, welke straf, welke sanctie krijgt men dan opgelegd ?

Minister Leo Peeters : In dat geval overtreedt men het decreet.

De heer John Taylor : In de eerste plaats is het belangrijk dat de gemeenten dit decreet uitvoeren. Volgens mijn informatiebronnen waren er begin oktober echter nog niet veel gemeenten die dat al hadden gedaan. Ik begrijp wel dat dit vanuit administratief oogpunt geen eenvoudige zaak is. Alle gemeenten zouden er echter moeten aan meewerken. Maar het is even belangrijk dat dit door alle gemeenten min of meer op dezelfde manier gebeurt. Zo niet creëren we problemen.

Minister Leo Peeters : Ik denk dat we terzake alles hebben gedaan wat mogelijk is. Ik weet niet of u de brochure over de technische aspecten in handen hebt gehad.

De heer John Taylor : De inventarisatie is een belangrijk criterium. Daarnaast is er het probleem van de verdere uitwerking.

Minister Leo Peeters : Die brochure werd ter uwer beschikking gesteld, dacht ik. Daarin wordt uitgelegd hoe men vanuit technisch oogpunt dient te werk te gaan. In de cel van het Vlaamse Gewest zijn 28 ambtenaren met deze materie bezig.

De heer Herman De Loor : Op basis van de bevolkingsregisters zal men een eerste selectie maken. Er zijn overigens provinciale ambtenaren met de materie bezig. Gemeenten kunnen zich dus voor de vaststelling en de melding steeds wenden tot de provinciale instanties.

De heer John Taylor : Maar als de inventarisatie niet overal op een ernstige, homogene wijze wordt toegepast, dan ontstaat er binnen Vlaanderen een discrepantie in de manier van belasting heffen. Dat kan verregaande gevolgen hebben. Als iemand zich benadeeld voelt, en van oordeel is dat het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden, dan zou ons dat ver kunnen leiden.

Minister Leo Peeters : Dat zou inderdaad bepaalde consequenties kunnen hebben. Elke gemeente is verplicht om mee te delen welke ambtenaren zich daarmee bezighouden. Op dat ogenblik zijn het beëdigde ambtenaren van financiën. Als het decreet niet correct zou worden toegepast, dan zullen er sancties worden genomen.

U had het ook over de grote steden. We hebben initiatieven genomen ten aanzien van grote steden die niet onmiddellijk bereid waren om het beheer van die inventaris te verzekeren. Die brieven zijn u bekend. Ik heb zo'n brief gestuurd naar alle besturen en SIF-Plusgemeenten die niet onmiddellijk hadden toegezegd. Ondertussen is er toch wel een en ander veranderd. Ongeveer alle grote steden hebben nu toegezegd om mee te werken. Zopas werd mij bevestigd dat Mechelen in gunstige zin zal beslissen. Antwerpen, Gent, en ook Maasmechelen hebben dat al gedaan.

Wat dat aspect betreft, ziet de toestand er vrij rooskleurig uit. Ons initiatief was dus wel nuttig om iedereen enigszins achter eenzelfde visie te scharen. Het zou overigens volkomen onlogisch zijn als ze wel de voordelen – de gelden – maar niet de nadelen – het daarmee verbonden werk – zouden aanvaarden. Terzake konden we geen enkele toezegging doen. Zo nodig zouden we niet gearzeld hebben om via het Programmadecreet eventueel een wijziging aan te brengen. Maar op dit ogenblik is dat nog niet noodzakelijk.

Er zijn nog enkele gemeenten waar men om uiteenlopende redenen twijfelt of het beheer door de gemeente zelf, dan wel door de gewestambtenaren moet gebeuren. Aan de hand van het lijstje stel ik vast dat het gaat om Bredene, Spiere-Helkijn en Gent. Andere gemeenten hebben geopteerd voor een eigen beheer. Ik heb er al enkele geciteerd. Ik zie hier verder nog de gemeenten Mechelen en Zelzate vermeld. En naar men mij heeft meegedeeld zou ook Tienen daar bij zijn.

Tienen zal verplicht zijn om dit te doen, zo niet zal dat consequenties hebben voor deze gemeente. Mijns inziens loopt dit alles dus vrij goed, mijnheer Taylor. Binnen de regering is alvast afgesproken

Peeters

om vrij snel te evalueren, met het oog op de begrotingscontrole. We zouden daarbij de functionering onder de loep kunnen nemen, de knelpunten en de problemen. We hebben onszelf een strakke timing opgelegd om kort op de bal te kunnen spelen en de zaken goed te kunnen opvolgen.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik heb hier weinig aan toe te voegen, omdat ik het een interessante bespreking vond. Het verheugt me enkele bijkomende elementen te vernemen, waaronder de planning van een modellenovereenkomst voor alle gewone SIF-gemeenten. Dat moet dan wel zo eenvoudig mogelijk gehouden worden. Ook hoop ik dat door een samenwerking van de lokale actoren, gemeente en OCMW ook een nieuwe dynamiek en bestuurscultuur ontstaat in gemeenten die deze extra inspanningen niet moeten leveren. Dat kan een meerwaarde betekenen voor de problematiek die men hier wil aanpakken op het niveau van het sociale beleid, van kansarmoede enzovoort. Ik ben blij om te vernemen dat wij ook een overzicht zullen krijgen van hoe de problematiek van de lokale actoren in de diverse SIF-Plus-gemeenten zal worden toegepast. Zoiets moeten we volgen, zodat we dan bij eventuele gevolgen onmiddellijk de conclusies kunnen trekken voor 1997 en de daaropvolgende jaren. Dan kunnen wij pas voor die achtentwintig of dertig gemeenten een homogeen beleid voeren.

Wat de leegstand betreft, voeren we eindelijk een solidair beleid met de grootsteden. Zoiets is absoluut terecht, maar het moet wel op een eerlijke manier gebeuren. Elke gemeente moet een gelijke inspanning leveren. Anders is dit in strijd met het gelijkheidsbeginsel, het gaat immers om een vorm van belasting. Het begint al met de inventarisering van wie er onder valt. Daar doen de eerste problemen zich al voor. Op dat punt hebben de gemeenten en de gemeentelijke ambtenaren een zware verantwoordelijkheid. Welke manier van innen, welke uitwerking men ook neemt, een ongelijkheid ontstaat al wanneer de inventarisering op verschillende manieren gebeurt. Dit moeten we dus ten allen prijze voorkomen, en daarom moeten we de dossiers blijven volgen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Taylor werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend. Ze zal worden gedrukt en rondgedeeld. Het parlement zal zich daarover

tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer Filip Dewinter aan de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de wettelijkheid en de opportuniteit van gemeentelijke belastingreglementen op rendez-voushuizen en barpersoneel

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Dewinter aan de heer Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over de wettelijkheid en de opportuniteit van gemeentelijke belastingreglementen op rendez-voushuizen en barpersoneel.

De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Momenteel kent Vlaanderen nog drie locaties – en niet de minste, namelijk Antwerpen, Schoten en Sint-Martens-Latem – die een gemeentelijke belasting op rendez-voushuizen heffen. Onder een rendez-voushuis wordt in elk van de belastingreglementen van deze gemeenten het volgende verstaan : elke inrichting waar regelmatig de gelegenheid wordt geboden om een kamer, een appartement, een salon te huren of erover te beschikken voor een kort verblijf vanaf minder dan één uur, zowel tijdens de dag als tijdens de nacht, met het doel een intieme ontmoeting tussen verschillende personen mogelijk te maken voor andere doeleinden dan een overnachting, die het voorwerp uitmaken van de exploitatie van gangbare erkende hotels. Een knappe omschrijving. Dat dergelijke belastingreglementen vandaag de dag nog bestaan, roept heel wat vragen op. Is een dergelijke gemeentelijke belasting eigenlijk niet in tegenspraak met de strafwet ? Naast dit betwistbare, wettelijke karakter, kunnen we ons ook vragen stellen over een aantal sociaal-maatschappelijke implicaties van deze belasting, en over de morele opportuniteit ervan. Maar dat laatste is hier misschien minder aan de orde.

Wat het wettelijke karakter van deze belasting betreft, zou ik de belasting willen situeren in de sfeer van het pooierschap. Artikel 380bis van de strafwet straft immers de souteneur met een gevangenisstraf van één jaar tot vijf jaar en met een geldboete van honderd frank tot vijfduizend frank. De

Dewinter

souteneur is hij die profijt trekt uit een deel van de opbrengst van de onzedelijke handel en geheel of ten dele op haar kosten leeft ; de pooier valt onder de strafwet, onverschillig of hij andere inkomstenbronnen heeft dan wel of hij zijn inkomsten voegt bij die van de prostituee. Volgens een arrest van het Hof van Cassatie uit 1979 is een souteneur iemand die financieel voordeel haalt uit de activiteiten van een prostituee en geheel of ten dele op haar kosten leeft. Er wordt trouwens niet eens vereist dat de betrokkene een ontuchthuis exploiteert. Als we deze interpretatie aanvaarden, zouden de gemeenten als pooiers kunnen bestempeld worden.

De belasting die de drie bovengenoemde gemeenten heffen op de rendez-voushuizen, valt eigenlijk perfect onder de juridische omschrijving van souteneur. De gemeenten hebben immers een voordeel bij een deel van de activiteiten van de prostituees en leven dus gedeeltelijk op hun kosten. De overheid haalt onrechtstreeks voordeel uit de beroepsbezigheden van die prostituees, aangezien de belasting die de exploitant of eigenaar van een rendez-voushuis aan de overheid moet betalen, zal doorgerekend worden aan de prostituees die in de rendez-voushuizen werken. Althans, dat veronderstellen we want een vergelijkende studie hebben we nog niet gemaakt. De gemeenten innen op die manier eigenlijk via deze belasting een deel van de opbrengst van de prostitutiehandel. De bedoeling van deze belasting is wel degelijk om hieruit munt te slaan. Het gaat om soms hoge bedragen, in Antwerpen bijvoorbeeld 100.000 frank per jaar per raam. Dan weten we wel hoe laat het is. Het is vervolgens onmiskenbaar zo dat voor de bovengenoemde gemeenten deze belasting een lucratieve bron van inkomsten vormt. In het jaar 1995 alleen al bedroeg de opbrengst van de Antwerpse belasting op rendez-voushuizen 44,5 miljoen frank – in Schoten was het 700.000 frank en in Sint-Martens-Latem 250.000 frank. Aangezien de twee kenmerken voor het souteneurschap, namelijk winst halen uit een deel van de opbrengsten van de prostituees – in casu het financieel voordeel onder de vorm van een belasting op inkomsten die eigenlijk afkomstig zijn van de activiteiten van de prostituees – én gedeeltelijk leven op hun kosten – in casu deze belasting gebruiken om de gemeente te beheren -, in de gemeentelijke belasting op rendez-voushuizen verenigd zijn, kunnen we hier eigenlijk praten over een soort van pooierschap van de stad Antwerpen en de gemeenten Schoten en Sint-Martens-Latem, een soort souteneurschap van de overheid.

U kent de problemen in Antwerpen. Nogal wat eigenaars van appartementen en huizen worden belast door de overheid. Ze beweren niet op de hoogte te zijn van de activiteiten van hun huurders, procederen tegen de gemeentelijke overheid en winnen die zaken dan nog ook. Los van het louter legale en sociaal-maatschappelijke karakter van zo'n belasting kunnen we ons ook vragen stellen over de morele opportuniteit van de belasting op rendez-voushuizen. Is het normaal dat de overheid onrechtstreeks belastingen int uit mensenhandel en prostitutieactiviteiten ? Deze belasting tast bovendien de geloofwaardigheid van het gevoerde beleid met betrekking tot de vrouwenhandel volledig aan ! Enerzijds hebben politici de mond vol over maatregelen om de vrouwenhandel effectief een halt toe te roepen, maar anderzijds heffen bepaalde steden en gemeenten een belasting op activiteiten waarin de vrouwenhandel welig tiert. Dit getuigt geenszins van een consequente en logische houding.

De bovenstaande redeneringen zijn ook toepasselijk op de gemeentelijke belasting op barpersoneel. Ik geef het onderscheid toe, maar er kunnen evenzeer overeenkomsten worden gevonden. Deze laatste belasting kent een ruimere verspreiding dan de belasting op rendez-voushuizen : 23 gemeenten in de provincie Antwerpen, twintig gemeenten in Limburg, tien gemeenten in Vlaams-Brabant, zeven gemeenten in Oost-Vlaanderen en drie in West-Vlaanderen. Ook hier put de gemeente inkomsten uit activiteiten van prostituees, dames die tewerkgesteld zijn met het fiscaal statuut – statuut tussen aanhalingstekens – van barpersoneel. Is hier niet eveneens sprake van een onrechtstreeks pooierschap vanwege de overheid ?

Mijnheer de minister, ik had graag uw standpunt terzake vernomen. Wat vindt u van de belasting op rendez-voushuizen en in ondergeschikte orde die op barpersoneel ? Is een dergelijke belasting eigenlijk niet in tegenspraak met de strafwet, die in artikel 380bis souteneurschap bestraft ? Kan een stad of een gemeente een belasting heffen op een in wezen onwettelijke daad zoals de exploitatie van een huis van ontucht ? Is deze taks eigenlijk geen vorm van souteneurschap vanwege de overheid ? Houdt een dergelijke belasting geen onrechtstreekse erkenning van pooierschap en prostitutie in ? De Vlaamse overheid en de Vlaamse minister van Binnenlandse Zaken zijn toch bevoegd voor beslissingen van financiële aard, getroffen door gemeenten en provincieoverheden ? Is het niet hun taak om administratief toezicht te houden op deze belastingen en deze op hun wettelijkheid te contro-

Dewinter

leren ? In geval van onwettelijkheid hebben ze de taak om deze belastingreglementen te vernietigen.

Is de minister zich bewust van de netelige situatie van de eigenaars die een woning of een appartement verhuren, maar – althans in theorie – niet beseffen dat hun eigendom wordt gebruikt voor prostitutie ? Zij worden geconfronteerd met zeer hoge aanslagbiljetten als gevolg van de belasting op de rendez-voushuizen. Mijns inziens geeft deze belasting het pooierschap een soort van semi-legaal karakter : ze werkt dus eigenlijk pooierbevorderend. Trouwens, is een dergelijke belasting niet in strijd met de overeenkomst van de Verenigde Naties ter bestrijding van de uitbuiting en de prostitutie van personen ?

Mijnheer de minister, zou u niet beter uw standpunt afstemmen op dat van de federale minister van Justitie en dat van de federale onderzoekscommissie voor de mensenhandel ? Deze laatste heeft duidelijk gesteld dat ze pleit voor de afschaffing van dit soort belastingen. Ik citeer ook de vorige federale minister van Justitie, de heer Wathelet. Naar aanleiding van een parlementaire vraag van de heer Kuijpers op 6 juli 1993 zei de heer Wathelet het volgende – en ik citeer : ik ben het eens met het standpunt van de parlementaire onderzoekscommissie voor de mensenhandel, die pleit voor de afschaffing van dit soort belastingen.

Mijnheer de minister, mijns inziens moet er zo snel mogelijk een einde worden gemaakt aan deze vorm van belastingen. Graag had ik van u een duidelijk standpunt vernomen. Los van dit alles kan ook nog de vraag worden gesteld in hoeverre dit alles moreel aanvaardbaar is. Ik kan er wel begrip voor opbrengen als u op deze vraag geen antwoord wenst te geven.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik was niet van plan om over dit onderwerp het woord te voeren. De uiteenzetting van de heer Dewinter heeft me echter in sterke mate verbaasd. Ik begrijp eigenlijk niet goed waarom de heer Dewinter rendez-voushuizen gelijkstelt met prostitutie. Dit zijn toch twee totaal verschillende zaken ? Waarom koppelt hij dit alles aan pooiers ?

Ik ga ook niet akkoord met zijn opmerking over de eventuele onwettelijkheid van een belasting op rendez-voushuizen. Er bestaat een lange lijst van

belastingen die de gemeenten kunnen heffen. Op die lijst komen ook de rendez-voushuizen voor. Hoe kan men dan over onwettelijkheid spreken ?

In deze commissie hebben we al dikwijls geklaagd over het gebrek aan gemeentelijke autonomie. Dit is nu specifiek iets dat hiermee te maken heeft. Als de Vlaamse gemeenten vinden dat ze op de rendez-voushuizen belastingen moeten heffen, is dat hun verantwoordelijkheid. Ik vind niet dat het Vlaams Parlement hierin moet tussenkomen.

De voorzitter : De heer Kenzeler heeft het woord.

De heer André Kenzeler : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik begrijp echt niet wat de heer Dewinter hier heeft willen vertellen. Hij had het over prostitutie en souteneurschap. Dit is een totaal andere kwestie. Hier gaat het over belastingen op rendez-voushuizen.

De heer Dewinter heeft een heel eigen mening over rendez-voushuizen. Volgens mij is er niet zo'n groot verschil tussen een rendez-voushuis en een hotel. In Maasmechelen heffen we op hotels en rendez-voushuizen een jaarlijkse belasting per bed. Voor het overige zien we niet in welke problemen er zouden zijn.

Zoals de heer De Loor al zei, dit is volkomen legaal. Het behoort tot de gemeentelijke autonomie.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Misschien kan ik de onduidelijkheid van de heren Kenzeler en De Loor enigszins wegnemen. In eerste instantie, mijnheer Kenzeler, u hebt het over Maasmechelen en daar bestaat er geen belasting op rendez-voushuizen, zoals u beweert, maar wel op het barpersoneel. U bent als schepen van Financiën niet echt correct geïnformeerd. Ik heb het desbetreffende belastingreglement bij. Het ene staat duidelijk niet gelijk met het andere. Zoveel bleek ook wel uit mijn interpellatie. Bovendien heb ik hier nogmaals een definitie uit de drie gemeenten - Sint-Martens-Latem, Schoten en Antwerpen - waar nog een belasting op rendez-voushuizen bestaat. Dat is trouwens te lezen in de belastingreglementen van de betrokken steden en gemeenten. Het gaat om - ik citeer - elke inrichting waar regelmatig de gelegenheid wordt geboden om een kamer, een appartement of een salon te huren om erover te beschikken voor een kort verblijf vanaf minder dan één uur, zowel tijdens de dag als tijdens de nacht, met het doel een intieme ontmoeting tussen verschil-

Dewinter

lende personen mogelijk te maken voor andere doeleinden dan een overnachting die het voorwerp uitmaken van de exploitatie van gangbaar erkende hotels. Het gaat hier dus niet om een hotelkamer en voor u kan een intieme ontmoeting misschien betekenen dat iemand een jenever drinkt bij een discussie, maar deze definitie laat aan duidelijkheid toch niets te wensen over. Uit de praktijk weet ik wat dit betekent voor Antwerpen en de 47 miljoen die ingevolge deze regel wordt geïnd : ongeveer twee derde is rechtstreeks afkomstig uit prostitutieactiviteiten. Men wordt belast per vitrine : de politie loopt rond en bepaalt onderweg dat hier 100.000 frank wordt geïnd, op een andere plaats zoveel, enzovoort. Ook op appartementen waar prostitutie wordt bedreven, heft men dergelijke belastingen. De minister van Justitie heeft zich daarover al uitgesproken, net zoals de commissie voor de mensenhandel, in ongunstige zin omdat deze belasting de mensenhandel in de hand zou werken en zodoende moet verdwijnen. Ik dis dus geen verhaaltjes op en de term vreemdeling is naar mijn mening nog niet eens gevallen en heeft er overigens niets mee te zien. Hier gaat het om een reëel probleem van een aantal steden en gemeenten die daaromtrent een uitvoerig debat voeren, waarvoor deze minister - en niet deze van Justitie - bevoegd is en waarover zijn standpunt dus wel degelijk essentieel is om tot een conclusie te kunnen komen.

De voorzitter : Minister Peeters heeft het woord.

Minister Leo Peeters : Mijnheer de voorzitter, collega's, u begrijpt wellicht dat een minister niet op alle terreinen even onderlegd kan zijn. Wat deze problematiek betreft, moet ik me laten adviseren, daar waar de heer Dewinter blijkbaar op meer praktijkervaring kan bogen, hoewel hij vroeger terzake nooit over het thema heeft geïnterpelleerd.

Met de aanmerkingen van de heren Kenzeler en De Loor is het antwoord dat ik in gedachten had eigenlijk al gegeven. Men kan niet zomaar alles over één kam scheren : er is een duidelijk onderscheid tussen een rendez-voushuis en het soute-neurschap. Het vervolgingsbeleid behoort overigens niet tot de bevoegdheid van de gewesten. Ik kan dus niet optreden in dit geval, maar ik weet wel dat Justitie dat doet waar het kan. Elke vorm van pooierschap die in strijd is met de normale relatie tussen werkgever en werknemer, is laakbaar en geeft aanleiding tot vervolging.

De heer De Loor stelt voorop dat dit is opgenomen in de lijst van belastingreglementen en dat betekent zodoende dat het kan. Als dusdanig kan en zal de voorgedij niet optreden om dit te vernietigen, het wordt dus goedgekeurd zoals ook is gebeurd in de gemeenteraad en dan speelt de gemeentelijke autonomie. Die lokale verantwoordelijken beoordelen terzake wat moet gebeuren. Deze belastingreglementen vormen geen goedkeuring van wat er gebeurt, maar eerder een ontmoediging. De tarieven liggen wellicht nog niet hoog genoeg. Me dunkt mogen ze nog aardig wat worden opgetrokken. Dat zou het ontmoedigings-effect nog versterken en het zou de kans bieden een aansluitend beleid te voeren. Daar wil ik me wel gedeeltelijk op toelagen, en deze problemen komen ook aan de orde in de convenant die met Antwerpen ter bespreking voorligt. Er zijn trouwens meerdere verantwoordelijken die aandringen op een nieuwe benadering. Ook tijdens het overleg inzake het veiligheidscontract zal het probleem ter sprake komen binnen het algemene kader van de prostitutie. Ik kan dus niets anders doen dan deze reglementen respecteren. Als eventueel de tarieven nog worden verhoogd, zal ik dit eveneens goedkeuren. Ik stel vast dat deze instellingen blijven bestaan en wat u zegt over eigenaars die niet op de hoogte zouden zijn van wat er zich afspeelt in hun pand, lijkt me volkomen uit de lucht gegrepen. Een eigenaar heeft trouwens de plicht te weten wat er gaande is in een bepaalde woning. Als dat evenwel nog niet het geval zou zijn, dan vormen de aanslagbiljetten terzake een prima informatiebron die hem ter beschikking wordt gesteld.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de minister, uw antwoord ontgoocht me. Ik wil hier geen partijpolitiek getinte polemieken voeren. Ik begrijp dat er enige animositeit heerst als u en ik met elkaar moeten praten, maar ik had gehoopt dat u hier een eerder diepgaande discussie zou voeren, en zich niet zou beperken tot een onbevredigend partijpolitiek antwoord.

Uw antwoord is bovendien in flagrante tegenspraak met de conclusies van de commissie voor de mensenhandel, en ook met een aantal uitspraken van de minister van Justitie. De commissie voor mensenhandel heeft zich uitgebreid over deze problematiek gebogen. Deze heeft gesteld dat het eigenlijk niet kan dat de overheid op dit soort van activiteiten belastingen heft en er financieel voordeel uit haalt.

Ik weet dat steeds opnieuw wordt aangevoerd dat die belastingen een ontradingseffect hebben. In de praktijk blijkt echter dat dit ontradingseffect nihil

Dewinter

is. Want de belasting, hoe hoog die ook is, wordt doorgerekend aan de prostituees. Het enige gevolg is dus dat de prijs van de gestelde handelingen de hoogte in gaat. Dat zal u – en overigens ook mij niet – een probleem uitmaken. Maar dat is toch maar zo. Daar is iedereen het over eens. In de praktijk blijkt trouwens dat de omvang van dergelijke praktijken niet daalt, maar eerder toeneemt. Die taks heeft daarop geen invloed, integendeel.

U zegt dat de eigenaar de plicht heeft te weten wat er in zijn eigendom gebeurt. Daar hebt u gelijk. Maar ik stel vast dat de rechtbank daarover anders oordeelt. Men weet dat zeer goed. In vele gevallen, zoals in Antwerpen, heeft men dit reglement moeten aanpassen. Want de rechtbank heeft een heleboel eigenaars die zich hadden verenigd in het gelijk gesteld, en de stad in het ongelijk. Die aanpassing heeft als gevolg dat men minder streng kan optreden ten aanzien van die eigenaars. Uw antwoord is vanuit deze optiek zeker niet bevredigend. U bent blijkbaar niet op de hoogte van de praktijk zoals die zich in een aantal steden en gemeenten voordoet.

Het meest frappante van uw ontgoochelend antwoord is toch wel dat uw antwoord lijnrecht ingaat tegen de conclusies van de commissie voor de mensenhandel. U gaat ook in tegen de conclusies van de minister van Justitie, maar dat interesseert me minder. Ik zal dus niet nalaten om uit uw antwoord de nodige conclusies te trekken.

De voorzitter : De heer De Loor heeft het woord.

De heer Herman De Loor : Ik wil nog iets zeggen over het feit dat de heer Dewinter aan deze problematiek de mensenhandel verbindt. Ik ga ervan uit dat mensen die een rendez-vous huis bezoeken, dat op vrijwillige basis doen. Daar komt geen mensenhandel aan te pas.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 16.20 uur.*
